ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-759 (208900)
05.10.2018

Голові Комітету Верховної Ради
України з питань бюджету
ПАВЕЛКУ А.В.

Шановний Андрію Васильовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Марченка О. О., оголошений на засіданні Верховної Ради України 5 жовтня 2018 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додатки: депутатський запит на 1 арк. у 1 прим.;
матеріали на 6 арк.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

0026671

259

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5

«03» жовтня 2018 № 10- 04

Прем'єр - міністру України
Гройсману В.Б.

Міністру освіти і науки України
Гриневич Л.М.

В.о.Міністра фінансів України
Маркаровій О.С.

Першому заступнику Голови
Комітету з питань науки і освіти
Співаковському О.В.

Голові Комітету Верховної Ради
України з питань бюджету
Павелко А.В.

Про звернення Білоцерківської профспілкової організації освіти,
ради молодих учених та асоціації міст України,
щодо внесення змін до Законопроекту Про Державний
Бюджету України на 2019р.та Бюджетного Кодексу
для освітніх закладів та медичних закладів в структурі освіти.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

До мене, як до народного депутата України звернулася Білоцерківська міська організація Профспілки працівників освіти і науки України за дорученням п'яти тисяч працівників, Рада молодих учених Міністерства освіти і науки України, Асоціація міст України звернутись до Вас мене, як народного депутата, обраного за мажоритарним виборчим округом від м. Біла Церква, змусила критична ситуація, пов'язана з фінансуванням бюджетної сфери та, зокрема, внесенням на розгляд Верховної Ради України 15.09.2018 р. проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» за № 9000.

Значна кількість положень зазначеного законопроекту потребує перегляду та внесення змін задля дотримання норм чинного законодавства України та взятих до виконання міжнародних зобов'язань, що стосуються забезпечення достатнього соціально-економічного рівня життя громадян, виконання державних соціальних стандартів та гарантій, достатнього фінансування бюджетної сфери. Видатки, які передбачені в бюджеті на фінансування бюджетної сфери, недостатні для реалізації гарантованих Конституцією України прав громадян на надання якісних освітніх послуг, соціального забезпечення громадян.

Враховуючи викладене, з метою забезпечення достатнього рівня життя громадян, виконання державних соціальних стандартів та гарантій, запобігання соціальної напруги працівників бюджетної сфери, зокрема працівників освіти та науки, керуючись ст.86 Конституції України та п.7 ст.16 Закону України «Про статус народного депутата України», -

ПРОШУ:

1) Переглянути встановлені проектом Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» розміри прожиткового мінімуму для окремих категорій громадян та розмір мінімальної заробітної плати працівників бюджетної сфери з урахуванням норм вітчизняного законодавства та міжнародних зобов'язань України;

2) Передбачити в Державному бюджеті України на 2019 рік обсяги видатків на освіту не менше 7% ВВП відповідно до статті 78 Закону України «Про освіту» замість запропонованих 6,13%;

3) Привести посадові оклади працівників за Єдиною тарифною сіткою у відповідність до розміру мінімальної заробітної плати;

4) Забезпечити встановлення у 2019 році розміру посадового окладу педагогічного працівника найнижчої кваліфікаційної категорії на рівні трьох мінімальних заробітних плат та науково-педагогічного працівника на 25% вище відповідно до статті 61 Закону України «Про освіту;

5) Відновити редакцію статті 95 Кодексу законів про працю України, статті 3 Закону України, які мали місце до запровадження положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» від 06.12.2016 № 1774-VIII;

6) Збільшити обсяги освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на суму, необхідну для забезпечення своєчасної та в повному обсязі виплати заробітної плати педагогічним та науково-педагогічним працівникам;

7) Передбачити в Додатку № 7 до проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» додаткову дотацію місцевим бюджетам на фінансування переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти;

8) Не допустити передачу фінансування державних вищих закладів освіти I-II рівнів акредитації з державного бюджету на місцеві бюджети;

9) Передбачити зобов'язання Кабінету Міністрів України щодо сприяння виконанню ч. 6 ст. 24 Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік»;

10) Передбачити в статті 8 проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» норму такого змісту: «Кабінету Міністрів України забезпечити збереження міжпосадових (міжкваліфікаційних) співвідношень в оплаті праці працівників бюджетної сфери, виходячи з зазначеного розміру мінімальної заробітної плати, а також термінів її підвищення.»;

11) Скасувати пункт 4 Прикінцевих положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» від 24.12.2015 № 911-VIII, що відобразити в Прикінцевих положеннях законопроекту «Про Державний бюджет України на 2019 рік».

Про результати розгляду прошу повідомити мене.

З повагою, **Марченко О.О.**
народний депутат України **(№ посв.294)**

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Олеся Гончара, 93, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел./факс: (+38 044) 4852878, 4852844, 4852812, 4853070, 4852883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-481
від 18 вересня 2018 року

Комітет Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства

На розгляді в Комітеті Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства знаходиться поданий Урядом законопроект «Про Державний бюджет України на 2019 рік» (№ 9000 від 15.09.2018). Окрім того, Урядом підготовано проекти Законів «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» (№ 9084 від 17.09.2018), «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо ставок деяких податків» (№ 9085 від 17.09.2018), які потрібно розглядати одночасно з проектом Закону «Про Державний бюджет України на 2019 рік». За результатами проведеного комплексного аналізу зазначених законодавчих ініціатив пропонуємо.

Щодо законопроекту № 9000

1. **Збільшити обсяг освітньої субвенції на 14,6 млрд грн.**

Дефіцит освітньої субвенції на виплату заробітної плати педагогічним працівникам у 2018 році складає в середньому 21,7 %. Враховуючи рівень недофінансування поточного року та зростання оплати праці на наступний рік в середньому на 9,4 %, обсяг освітньої субвенції на 2019 рік для повного забезпечення повноважень, делегованих державою у галузі освіти, повинен складати не менше 82,2 млрд грн.

2. **Збільшити обсяг медичної субвенції на 12,1 млрд грн.**

Аналіз стану забезпеченості медичною субвенцією свідчить, що обсяг коштів субвенції на 2018 рік покриває лише 66 % потреби на оплату поточних видатків закладів охорони здоров'я (не враховуючи видатків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв). Органами місцевого самоврядування у поточному році за рахунок власних коштів місцевих бюджетів дофінансовано у середньому 20 % від доведеного обсягу медичної субвенції. В переважній більшості випадків обсяг медичної субвенції не покриває потреб на оплату заробітної плати з нарахуваннями.

З урахуванням дефіциту коштів субвенції у поточному році обсяг медичної субвенції на 2019 рік для повного забезпечення повноважень, делегованих державою у галузі охорони здоров'я, повинен складати не менше 68,8 млрд грн.

3. **Перерозподілити ресурс додаткової дотації на освітню та медичну субвенції.**

Досвід розподілу додаткової дотації в черговий раз свідчить про нерівномірність, необ'єктивність та упередженість здійсненого на обласному рівні розподілу. Левова частка дотації розподілена на обласні бюджети – 43,1 % та районні - 37,4 %, а на бюджети міст обласного значення виділено лише 3,0 %, бюджети об'єднаних територіальних громад – 11,9 %. Тобто, найбільша частка дотації залишилася в розпорядженні обласних бюджетів, в той час як питома вага видатків на освіту і охорону здоров'я загального фонду обласних бюджетів в структурі загального обсягу асигнувань всіх місцевих бюджетів за відповідними галузями складає лише 11%.

Враховуючи негативний досвід такого розподілу та значний обсяг недофінансування по освітній та медичній субвенціям пропонуємо відмовитись від додаткової дотації на 2019 рік та перерозподілити зазначений ресурс за потребами на освіту на охорону здоров'я збільшивши відповідно видатки за освітньою та медичною субвенціями пропорційно дефіциту ресурсу.

4. Передбачити 19,0 млрд грн. субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення різниці між фактичною вартістю теплової енергії, послуг з централізованого опалення, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, постачання холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню, бюджетним установам і організаціям та/або іншим підприємствам теплопостачання, централізованого питного водопостачання та водовідведення, які надають такі послуги, та тарифами, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування (за розрахунками Мінрегіону на підставі зібраної ОДА від надавачів послуг інформації про розмір заборгованості з різниці в тарифах).

5. Передбачити субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад в обсязі 4,5 млрд грн. на рівні показників 2016 року із розрахунку 1,1 тис. гривень на 1 сільського жителя (очікувана кількість сільських жителів ОТГ - 4,1 млн осіб).

6. Визначити обсяг субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження у сумі 0,426 млрд грн. відповідно до обсягу запланованого на 2019 рік збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зони спостереження, за рахунок якого здійснюється фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення.

7. **Виключити з проекту закону норму щодо зупинення на 2019 рік дії окремих положень статей 12^1, 12^2 Закону України «Про використання**

ядерної енергії та радіаційну безпеку» щодо спрямування коштів збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зони спостереження, у вигляді субвенції із спеціального фонду Державного бюджету України до спеціальних фондів бюджетів обласних, районних, міських рад монофункціональних міст для забезпечення належного фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення.

8. Спрямувати 20 % коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах безпосередньо до бюджетів міст обласного значення та об'єднаних територіальних громад розподіливши їх між такими бюджетами окремим додатком до Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» (за прикладом 2012 року) та внести відповідні зміни до Бюджетного кодексу. Зазначене не потребує додаткового ресурсу державного бюджету.

Фактично норма Бюджетного кодексу в частині отримання місцевими бюджетами коштів субвенції для ремонту доріг комунальної власності у населених пунктах не працює, а реформа «децентралізації доріг» не зачіпає бюджети ОМС, ресурс майже у повному обсязі залишається на рівні обласних бюджетів.

9. Передбачити субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості за середньостроковими позиками та безвідсотковими позичками, наданими місцевим бюджетам за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку у 2009-2014 роках. Зазначене не потребує додаткового ресурсу з державного бюджету, оскільки кошти субвенції, отримані місцевими бюджетами матимуть цільове спрямування та будуть повернуті у повному обсязі до державного бюджету.

Позики надавались через невиконання розрахункових обсягів закріплених доходів місцевих бюджетів, визначених Міністерством фінансів України у 2009-2014 роках. Такі кошти надавалися виключно на виконання делегованих державою повноважень. Накопичення боргів місцевими бюджетами відбулось внаслідок завищення Мінфіном розрахункових обсягів закріплених доходів і тривалого невиконання показників таких доходів.

10. Запровадити монетизацію гарантованих державою пільг (проїзд окремих категорій громадян, послуги зв'язку тощо) за рахунок коштів державного бюджету.

Пільги, встановлені державою повинні нею і компенсуватись, а не залежати від фінансової спроможності того чи іншого місцевого бюджету.

11. Уточнити у додатку 7 до проекту Закону назву субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на проектні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, осіб з їх числа додавши в назві таку категорію дітей як «діти, позбавлені батьківського піклування».

Відповідно до чинного законодавства статус дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, фактично, однаковий, ці діти мають

2

однакові права і потреби. Також, Указ Президента України №5/2018 «Про першочергові заходи щодо захисту прав дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб із їх числа», який у тому числі передбачає забезпечення житлом, стосується і дітей-сиріт, і дітей, позбавлених батьківського піклування.

Щодо законопроекту №9084

1. Унормувати зарахування до бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення, міст Києва та Севастополя, районних бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад зарахування штрафів, накладених представниками виконавчих органів місцевого самоврядування під час здійснення на відповідних територіях контролю за дотриманням законодавства про працю в порядку, встановленому чинним законодавством. Доповнити пункт 38 частини першої статті 64 Бюджетного кодексу України словами «та інші штрафні санкції».

2. Забезпечити зарахування податку на доходи фізичних осіб, який нарахований та утриманий з найманих працівників як відокремлених, так і виробничих структурних функціональних структурних підрозділів юридичних осіб (тобто незалежно від організації структури юридичної особи - податкового агента) до місцевих бюджетів за місцем оподаткування та/або здійснення діяльності таких підрозділів, що забезпечить повноту надходження зазначеного податку до місцевих бюджетів за належністю.

3. Визначити джерелом формування спеціального фонду Державного бюджету збір на соціально-економічних компенсацію ризику життя населення, яке проживає на території зони відчуження та постраждалого від спричинення його у повному обсязі у вигляді субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування відповідних заходів, що забезпечить цільове спрямування коштів збору на зазначену мету.

4. Спрямувати 20 % коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах до бюджетів міст обласного значення та об'єднаних територіальних громад та передбачити формульний підхід щодо розподілу таких коштів між цими бюджетами.

5. Закріпити джерелом фінансування гарантованих державою пільг громадянам кошти Державного бюджету шляхом надання місцевим бюджетам субвенції з Державного бюджету на надання пільг у готівковій формі.

6. Вивести особливості та механізм забезпечення місцевих запозичень та надання місцевих гарантій для області бюджетів в окрему частину статті 74 Бюджетного кодексу України з метою недопущення здійснення місцевих запозичень різними бюджетами для забезпечення спільних інтересів територіальних громад області.

Щодо законопроекту № 9685

Асоціацією підтримуються законодавчі ініціативи, що сприятимуть збільшенню надходжень до бюджету. Однак пропонуємо виключити з бази оподаткування рентою платою за спеціальне використання води, яку сплачують первинні водокористувачі – місцеві водоканали обсяг води у частині, що використовується населенням для задоволення питних і санітарно-гігієнічних потреб.

Разом з тим пропонуємо доповнити Податковий кодекс України (далі - ПКУ) нормами щодо уточнення адміністрування платежів та зборів, що зараховуються до місцевих бюджетів:

1. Уточнити норму, що визначає розмір плати та пільги за земельні ділянки, надані для залучення у межах сіл, селищ, міст, надані гірничодобувними підприємствами для відновлення корисних земель та розробки родовищ корисних копалин по 25 відсотків земельного податку (пункт 284.4 ст. 284 ПКУ) з подальшим зарахуванням цих коштів до місцевих бюджетів від плати за землю (1,2 млрд грн) на постійній основі.

2. Привести положення у відповідність до норм Бюджетного кодексу (ст.ст. 5, 40, 90 зокрема) Податковий кодекс України регулюючою нормою щодо податку спрямувати (частину) фіскальної служби податку місцевого самоврядування до місцевих бюджетів з урахуванням сум, сплачених, сум податкового боргу та штрафних санкцій до місцевих бюджетів податків і зборів за відповідними ставками; щодо податкового боргу; розстрочені і відстрочені суми податкового боргу і строкових зобов'язань платників податків, щодо яких подано податкові звіти. Зазначена звітність подається і по цих платежах.

3. Платникам податків відповідно скоротити право платнику до баз даних податкових фіскальної служби України в частині податків та зборів, що зараховуються до бюджетів місцевого самоврядування з метою ідентифікації дієвого контролю відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» за детермінованих зобов'язань перед платником податкового боргу.

4. Виключити норми щодо зобов'язання органів місцевого самоврядування повідомляти суб'єкт нових встановлених ставок та пільг по місцевих податках та зборах за типовими формами, як такі, що порушують правову самостійність органів місцевого самоврядування.

5. З метою удосконалення механізму справляння податку на доходи фізичних осіб до місцевих бюджетів та мінімізації адміністрування.

Для платників податку на доходи фізичних осіб, яких зареєстрований та утримання з податкових зобов'язань за основним місцем, так і виробничих структурних і функціональних підрозділів, відокремлених осіб (тобто незалежно від організації отримання прибутку) до місцевих бюджетів за місцем застосування пільг, зменшення дільності таких платників, що забезпечити повноту нарахування податку до місцевих бюджетів за пільгами.

1

3

- встановлення з боку Державної фіскальної служби України контролю за правильністю та своєчасністю сплати податку за місцезнаходженням таких структурних підрозділів.

6. Забезпечити індексацію нормативної грошової оцінки землі та майна відповідно до індексу споживчих цін за 2018 рік та не допустити встановлення Перехідними положеннями Податкового кодексу індексу споживчих цін за попередній рік, що використовується для визначення коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки земель, із значенням 100 відсотків.

Фактично встановлення коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки земель із значенням 100 відсотків не відображає її реальну вартість, а місцеві бюджети через це недоотримують значний ресурс.

7. Поновити справляння земельних платежів: плати за землю та об'єктів житлової та нежитлової нерухомості податкової нерухомого майна, відмінного від земельної ділянки, що розташовані на території населених пунктів на лінії зіткнення для поліпшення ресурсного забезпечення місцевих бюджетів населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення.

В окремих випадках втрати місцевих бюджетів через значну норму складають до 66% від загальної суми надходжень (без врахування трансфертів), тому місцеві бюджети власних таких втрат не спроможні забезпечити фінансування власних повноважень у повному обсязі.

Просимо врахувати наші зауваження та пропозиції асоціації під час опрацювання

Виконавчий директор Асоціації **О.В. Слобожан**

вик Кобзар В.С., Ярмак О.В.
(044)486-28-41

ОН ПРОФСПІЛКА ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
UKRAINIAN TRADE-UNION OF EDUCATION AND SCIENCE EMPLOYEES
КИЇВСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

БІЛОЦЕРКІВСЬКА МІСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
09108, Київська область, м. Б.Церква , б. 50-річчя Перемоги, 76
тел. 04563-6-67-14, email: bcprofspilka@gmail.com

"01" жовтня 2018 р. № 35

Народному депутату України

Марченку О.О

Президія Білоцерківської міської організації Профспілки працівників освіти і науки України на своєму засіданні підтримала рішення Федерації Профспілок України про проведення Всеукраїнської акції протесту профспілок.

ВИМОГИ
Профспілки працівників освіти і науки України

1. Встановити у Державному бюджеті України на 2019 рік розмір:

– прожиткового мінімуму для працездатних осіб на рівні, не меншому: з 1 січня – 5167 гривень, з 1 липня – 5335 гривень, з 1 грудня – 5503 гривні;

– мінімальної заробітної плати з 1 січня у розмірі 7 751 гривні, з 1 липня – 8 003 гривні, з 1 грудня – 8 255 гривень.

2. Забезпечити встановлення у 2019 році розміру посадового окладу педагогічного працівника найнижчої кваліфікаційної категорії на рівні трьох мінімальних заробітних плат та науково-педагогічного працівника на 25% вище відповідно до статті 61 Закону України «Про освіту» з вилученням з його Прикінцевих положень норми щодо чотирьох прожиткових мінімумів.

3. Забезпечити встановлення розміру посадового окладу працівника першого тарифного розряду ЄТС на рівні не нижче мінімальної заробітної плати.

4. Забезпечити виключення з розміру мінімальної заробітної плати доплат, надбавок, премій, винагород та інших виплат з відновленням редакцій статті 95 Кодексу законів про працю України, статті 3 Закону України «Про оплату праці».

5. Передбачити в Державному бюджеті України на 2019 рік обсяги видатків на освіту не менше 7% ВВП відповідно до статті 78 Закону України «Про освіту» замість запропонованих 6,13%.

6. Не допустити припинення безстрокових трудових договорів з вчителями пенсійного віку та укладення з ними строкових на 1 рік.

7. Збільшити обсяги видатків на виплату академічних стипендій учням та студентам пропорційно збільшенню прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

8. Не допустити передачу фінансування державних вищих закладів освіти І-ІІ рівнів акредитації з державного бюджету на місцеві бюджети.

9. Забезпечити підвищення на 10% розмірів посадових окладів та ставок заробітної плати педагогічним працівникам закладів дошкільної, позашкільної, професійно-технічної, вищої освіти та інших закладів і установ освіти, а також науково-педагогічним працівникам з 1 вересня 2018 року.

10. Збільшити у 2018 році обсяги освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на 2,97 млрд. гривень, що необхідні для забезпечення своєчасної та в повному обсязі виплати заробітної плати педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти

З повагою

Голова
Білоцерківської міської організації
Профспілки працівників
освіти і науки

В.П. Чепурченко

Міністерство освіти і науки України
Рада молодих учених

01601, м. Київ, бульвар Тараса Шевченка, 16. e-mail: inovrada@gmail.com, (066)4290993

№ 252 від 28 вересня 2018 р.

Голові
Верховної Ради України
Парубію А. В.

Головам
депутатських фракцій
і груп

Голові
Комітету Верховної Ради
України з питань бюджету
Павелку А. В.

Народним депутатам України

Щодо необхідності підвищення посадових окладів науково-педагогічних та наукових працівників закладів вищої освіти та наукових установ

Шановний Андрію Володимировичу!
Шановні лідери депутатських фракцій та груп!
Шановний Андрію Васильовичу!
Шановні народні депутати!

Рада молодих учених при Міністерстві освіти і науки України висловлює повагу й вдячність за відчутну підтримку розвитку науки в країні та реалізацію освітніх реформ.

Разом з тим, існуюча система фінансування закладів вищої освіти та наукових установ, мотиваційна політика у них формує значні загрози для їх існування та розвитку, включаючи загрози національній безпеці держави. Зокрема, це проявляється в тому, що середня заробітна плата працівників закладів вищої освіти та наукових установ іноді нижча середньої заробітної плати шкільного вчителя. Що, у свою чергу, сприяє, у кращому випадку,

5

відтоку науково-педагогічних працівників у сферу загальної середньої освіти, а у гіршому, але більш ймовірному, – за кордон. Ця проблема останнім часом набуває катастрофічного характеру й особливим чином стосується саме молодих вчених. Так, останніми роками (протягом 2012-2017 рр.) **кількість молодих учених, які навчаються або працюють у системі закладів Міністерства освіти і науки України, зменшилася більш ніж на чверть – з більш як сорока до майже тридцяти тисяч осіб.**

Переконані, що політика Уряду щодо формування засад оплати праці вчителів є правильною і сприяє підвищенню престижності цієї професії. Але, водночас, вбачаємо нагальну необхідність у перегляді підходів до оплати праці працівників закладів вищої освіти та наукових установ. Така необхідність, у першу чергу, обумовлена тим, що тарифна сітка, за якою здійснюється оплата праці науково-педагогічних працівників є безнадійно застарілою та не враховує загальнометодологічних засад теорії мотивації, тобто не дотримано принципу, згідно якого кожен наступний посадовий оклад повинен бути вищим щонайменше на 10 % за попередній, долаючи «поріг відчутності». І це не дивлячись на те, що ця норма прописана у Законі України «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017 р.

Також стаття 61 цього Закону визначає засади оплати праці педагогічних і науково-педагогічних працівників, зокрема: посадовий оклад педагогічного працівника найнижчої кваліфікаційної категорії встановлюється в розмірі 3-х мінімальних заробітних плат; найменший посадовий оклад науково-педагогічного працівника встановлюється на 25% вище від посадового окладу педагогічного працівника найнижчої кваліфікаційної категорії; кожен наступний посадовий оклад науково-педагогічного працівника підвищується не менш ніж на 10% від попереднього. Тобто посадовий оклад педагогічного працівника найнижчої кваліфікаційної категорії повинен на сьогодні становити 11169 гривень, а науково-педагогічного працівника – 13961,25 (11169*1,25) гривень. Проте виконання цієї норми Закону стосовно оплати праці відтерміновано до 2023 року і передбачає поступове зростання заробітної плати. Але загальний підхід до визначення заробітної плати педагогічних та науково-педагогічних працівників повинен діяти уже сьогодні, оскільки ЗУ «Про освіту» набув чинності з 28.09.2017. Проте спостерігаємо зовсім іншу картину, зокрема:

посадовий оклад спеціаліста 2 категорії (16 розряд) у 2018 році становить **4916 грн**, що відповідає посадовому **окладу асистента** того ж розряду при необхідному рівні, якщо враховувати норму Закону, 6145 грн

(4916*1,25);

посадовий оклад спеціаліста 1 категорії (17 розряд) – **5286** грн, що відповідає посадовому **окладу старшого викладача** при необхідних 6759,5 грн (6145*1,1).

Відповідно **посадовий оклад доцента** (19 розряд) у 2018 році згідно положення ЗУ «Про освіту» повинен становити 8179 грн (фактично **6026**); **професора** – 8996,89 (при фактичному **6414**). Це свідчить про суттєву невідповідність між гарантованим Законом рівнем оплати праці науково-педагогічних працівників та фактичним. Також не забезпечено 10-ти відсоткового підвищення заробітної плати кожного наступного кваліфікаційного рівня, оскільки фактично ця величина на сьогодні складає 6-7 %.

Водночас, згідно із статтею 59 Закону України «Про вищу освіту», науково-педагогічним, науковим, педагогічним та іншим працівникам закладів вищої освіти створюються належні умови для праці, підвищення кваліфікації, організації побуту, відпочинку та медичного обслуговування, у тому числі викладачам з інвалідністю. Що, як бачимо, не виконується.

Ще гірша ситуація складається при оплаті праці за роботу в дербюджетних темах. У більшості закладів вищої освіти оплата проводиться за наступним підходом:

Розряд	Посада	Тарифні коефіцієнти	Посадовий оклад, грн
12	Фахівець 2 кат	2,12	3735
13	Фахівець 1 кат	2,27	4000
14	Мол. наук. співроб.	2,42	4264
15	Наук. співроб.	2,58	4546
16	Стар. наук. співроб.	2,79	4916
17	Гол. наук. співроб.	3	5286

Разом із тим, згідно із статті 36 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», оплата праці наукового працівника повинна забезпечувати достатні матеріальні умови для його ефективної самостійної творчої діяльності, підвищення престижності професії наукового працівника, стимулювати залучення талановитої молоді до наукової і науково-технічної діяльності та підвищення кваліфікації наукових працівників.

Також держава гарантує встановлення ставок (окладів) науковим працівникам державних наукових установ (вищих навчальних закладів), виходячи з розрахунку посадового окладу молодшого наукового співробітника на рівні не нижче подвійної середньої заробітної плати у промисловості загалом по Україні.

Проте, на жаль, законодавчо затверджені положення щодо оплати праці науково-педагогічних працівників фактично не виконуються, оскільки **заробітна плата 4-6 тис. грн. не співвідноситься із поняттям належних умов праці висококваліфікованих працівників**, коли її рівень у декілька разів нижчий середньої заробітної плати у промисловості. При цьому необхідно не забувати, що на відміну від інших категорій працівників, включаючи педагогічних, науково-педагогічні повинні інвестувати у власну освіту з метою здобування наукового ступеня та вченого звання (оплата навчання в аспірантурі за умови платної форми, вартості публікацій, участь у конференціях тощо).

Таким чином, це призвело до того, що процес відтоку кваліфікованих кадрів із університетів та наукових установ суттєво посилився та набуває катастрофічних масштабів. При цьому держава поступового втрачає науково-педагогічних працівників, на підготовку яких вона витратила значні кошти. Якщо ситуація залишиться незмінною, Україна може остаточно втратити будь-які перспективи побудови розвинутої наукової та науково-педагогічної сфери.

Враховуючи викладене, Рада молодих учених при Міністерстві освіти і науки України звертається до Вас, шановні Андрію Володимировичу, народні депутати, з проханням вжити невідкладних заходів щодо забезпечення престижності професій наукових та науково-педагогічних працівників шляхом підвищення рівня оплати праці до рівня, який визначено чинним законодавством, шляхом внесення відповідних позицій в проект Закону України «Про державний бюджет України в 2019 році».

З глибокою повагою

голова Ради **Юрій Кращенко**

066 429 0 993
y.krashchenko@gmail.com

Наталія Коленда
natalya.kolenda@gmail.com
050 739 73 54